

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการเก็บข้อมูลการสำรวจความรู้ความเข้าใจและการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 302 ตัวอย่าง ผู้ศึกษาแบ่งการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่

- 4.1 ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลลักษณะครัวเรือน
- 4.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนหนองป่าครั่ง
- 4.3 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชน
- 4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลลักษณะครัวเรือน กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน
- 4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลลักษณะครัวเรือน กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชน
- 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชน

#### 4.1 ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลลักษณะครัวเรือน

ในการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 ตัวอย่าง มีผลการศึกษาดังนี้

##### 4.1.1 เพศ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 182 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.3 และเป็นเพศชาย จำนวน 120 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.7 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1.1

ตารางที่ 4.1.1 จำนวนและร้อยละของเพศกลุ่มตัวอย่าง

| เพศ  | จำนวน(ราย) | ร้อยละ |
|------|------------|--------|
| ชาย  | 120        | 39.7   |
| หญิง | 182        | 60.3   |
| รวม  | 302        | 100.0  |

##### 4.1.2 อายุ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 46 – 60 ปี จำนวน 137 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.4 อายุช่วง 26 – 45 ปี จำนวน 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.5 อายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป จำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.6 และอายุช่วงต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.6 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1.2

ตารางที่ 4.1.2 จำนวนและร้อยละของอายุกลุ่มตัวอย่าง

| อายุ                | จำนวน(ราย) | ร้อยละ |
|---------------------|------------|--------|
| ต่ำกว่า 25 ปี       | 14         | 4.6    |
| 26 - 45 ปี          | 101        | 33.5   |
| 46 - 60 ปี          | 137        | 45.4   |
| มากกว่า 60 ปีขึ้นไป | 50         | 16.6   |
| รวม                 | 302        | 100.0  |

#### 4.1.3 สถานะในทะเบียนบ้าน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานะในทะเบียนบ้านเป็นผู้อาศัย จำนวน 153 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.7 และมีสถานะในทะเบียนบ้านเป็นเจ้าของบ้าน จำนวน 148 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.0 และอื่น ๆ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.3 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1.3

ตารางที่ 4.1.3 จำนวนและร้อยละของสถานะในทะเบียนบ้านกลุ่มตัวอย่าง

| สถานะในทะเบียนบ้าน | จำนวน(ราย) | ร้อยละ |
|--------------------|------------|--------|
| เจ้าบ้าน           | 148        | 49.0   |
| ผู้อาศัย           | 153        | 50.7   |
| อื่น ๆ             | 1          | 0.3    |
| รวม                | 302        | 100.0  |

#### 4.1.4 ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาจำนวน 129 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.7 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาจำนวน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.1 และระดับการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.9 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1.4

ตารางที่ 4.1.4 จำนวนและร้อยละของสถานะในทะเบียนบ้านกลุ่มตัวอย่าง

| ระดับการศึกษา      | จำนวน(ราย) | ร้อยละ |
|--------------------|------------|--------|
| ไม่ได้เรียนหนังสือ | 2          | 0.7    |
| ประถมศึกษา         | 129        | 42.7   |
| มัธยมศึกษา         | 94         | 31.1   |
| ปวช. / ปวส.        | 26         | 8.6    |
| ปริญญาตรี          | 45         | 14.9   |
| สูงกว่าปริญญาตรี   | 6          | 2.0    |
| รวม                | 302        | 100.0  |

#### 4.1.5 อาชีพหลัก

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพหลักรับจ้าง จำนวน 170 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.3 มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 89 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.5 และมีอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ แม่บ้าน และไม่มีอาชีพที่แน่นอน จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.3 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1.5

ตารางที่ 4.1.5 จำนวนและร้อยละของอาชีพหลักกลุ่มตัวอย่าง

| อาชีพหลัก                | จำนวน(ราย) | ร้อยละ |
|--------------------------|------------|--------|
| ทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ | 2          | 0.7    |
| ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว   | 89         | 29.5   |
| รับจ้าง                  | 170        | 56.3   |
| รับราชการ                | 19         | 6.3    |
| อื่น ๆ                   | 22         | 7.3    |
| รวม                      | 302        | 100.0  |

#### 4.1.6 รายได้จากอาชีพหลักโดยเฉลี่ยต่อเดือน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้จากอาชีพหลักโดยเฉลี่ยต่อเดือน 5001 - 10000 บาท จำนวน 153 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.7 มีรายได้จากอาชีพหลักโดยเฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 5000 บาท จำนวน 76 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.2 และมีรายได้จากอาชีพหลักโดยเฉลี่ยต่อเดือน 10001 - 15000 บาทจำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.6 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1.6

ตารางที่ 4.1.6 จำนวนและร้อยละของรายได้จากอาชีพหลักโดยเฉลี่ยต่อเดือนกลุ่มตัวอย่าง

| รายได้จากอาชีพหลักโดยเฉลี่ย | จำนวน(ราย) | ร้อยละ |
|-----------------------------|------------|--------|
| ไม่เกิน 5000 บาท            | 76         | 25.2   |
| 5001 - 10000 บาท            | 153        | 50.7   |
| 10001 - 15000 บาท           | 38         | 12.6   |
| 15001 - 20000 บาท           | 18         | 6.0    |
| มากกว่า 20000 บาท           | 17         | 5.6    |
| รวม                         | 302        | 100.0  |

#### 4.1.7 การมีอาชีพเสริม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีการทำอาชีพเสริม จำนวน 282 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.4 และมี  
การทำอาชีพเสริม จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.6 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1.7

ตารางที่ 4.1.7 จำนวนและร้อยละของการมีอาชีพเสริมกลุ่มตัวอย่าง

| การมีอาชีพเสริม | จำนวน(ราย) | ร้อยละ |
|-----------------|------------|--------|
| ไม่มี           | 282        | 93.4   |
| มี              | 20         | 6.6    |
| รวม             | 302        | 100.0  |

#### 4.1.8 รายได้จากอาชีพเสริมโดยเฉลี่ยต่อเดือน

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเสริมส่วนใหญ่มีรายได้จากอาชีพเสริมโดยเฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน  
5,000 บาท จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 65.0 มีรายได้จากอาชีพเสริมโดยเฉลี่ยต่อเดือน  
มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.0 และมีรายได้จากอาชีพหลักโดยเฉลี่ยต่อ  
เดือน 5001 – 10,000 บาท และ 15,001 – 20,000 บาท จำนวนละ 1 ราย เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ  
5.0 และ 5.0 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1.8

ตารางที่ 4.1.8 จำนวนและร้อยละของรายได้จากอาชีพเสริมโดยเฉลี่ยต่อเดือนกลุ่มตัวอย่าง

| รายได้จากอาชีพหลักโดยเฉลี่ย | จำนวน(ราย) | ร้อยละ |
|-----------------------------|------------|--------|
| ไม่เกิน 5,000 บาท           | 13         | 65.0   |
| 5,001 – 10,000 บาท          | 1          | 5.0    |
| 15,001 – 20,000 บาท         | 1          | 5.0    |
| มากกว่า 20,000 บาท          | 3          | 15.0   |
| ไม่ระบุ                     | 2          | 10.0   |
| รวม                         | 20         | 100.0  |

#### 4.1.9 รายได้รวมของครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อเดือน

กลุ่มตัวอย่างที่ส่วนใหญ่มีรายได้รวมของครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท จำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.5 มีรายได้รวมของครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.2 และมีรายได้รวมของครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อเดือน 15,001-20,000 บาท จำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.2 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1.9

ตารางที่ 4.1.9 จำนวนและร้อยละของรายได้ครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อเดือนกลุ่มตัวอย่าง

| รายได้จากอาชีพหลักโดยเฉลี่ย | จำนวน(ราย) | ร้อยละ       |
|-----------------------------|------------|--------------|
| 600-5,000                   | 39         | 12.9         |
| 5,001-10,000                | 92         | 30.5         |
| 10,001-15,000               | 58         | 19.2         |
| 15,001-20,000               | 46         | 15.2         |
| 20,001-25,000               | 16         | 5.3          |
| 25,001-30,000               | 19         | 6.3          |
| 30,001-35,000               | 7          | 2.3          |
| 35,001-40,000               | 6          | 2.0          |
| 40,001-45,000               | 3          | 1.0          |
| 25,001-50,000               | 7          | 2.3          |
| มากกว่า 50,000              | 9          | 2.9          |
| <b>รวม</b>                  | <b>302</b> | <b>100.0</b> |

#### 4.1.10 ระยะเวลาเข้าพำนักรักษาในตำบลหนองป่าครั่งของครอบครัว

ครอบครัวกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาเข้าพำนักรักษาในตำบลหนองป่าครั่งส่วนใหญ่เป็นประชากรดั้งเดิมของตำบล จำนวน 172 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.0 ครอบครัวกลุ่มตัวอย่างมีการย้ายมาตั้งรกรากมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 87 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.8 และครอบครัวกลุ่มตัวอย่างมีการย้ายมาตั้งรกรากมากกว่า 6-10 ปี จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.6 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1.10

ตารางที่ 4.1.10 จำนวนและร้อยละของของครอบครัวกลุ่มตัวอย่างแยกตามระยะเวลาเข้าพำนักรักษาในตำบลหนองป่าครั่ง

| ระยะเวลาเข้าพำนักรักษา              | จำนวน(ราย) | ร้อยละ |
|-------------------------------------|------------|--------|
| เป็นประชากรดั้งเดิมของตำบล          | 172        | 57.0   |
| ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 1 - 5 ปี  | 20         | 6.6    |
| ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 6 - 10 ปี | 23         | 7.6    |
| ย้ายมาตั้งรกรากมากกว่า 10 ปีขึ้นไป  | 87         | 28.8   |
| รวม                                 | 302        | 100.0  |

#### 4.1.11 การออมในครอบครัว

ครอบครัวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการออมในครอบครัวจำนวน 206 ราย คิดเป็นร้อยละ 68.2 และไม่มีการออมในครอบครัวจำนวน 96 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.8 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1.11

ตารางที่ 4.1.11 จำนวนและร้อยละของการออมในครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือนกลุ่มตัวอย่าง

| การออมในครอบครัว | จำนวน(ราย) | ร้อยละ |
|------------------|------------|--------|
| มี               | 206        | 68.2   |
| ไม่มี            | 96         | 31.8   |
| รวม              | 302        | 100.0  |

#### 4.1.12 รูปแบบการออมในครอบครัว

ครอบครัวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการออมในครอบครัวโดยการฝากเงินแบบฝากประจำกับธนาคารหรือสถาบันการเงิน จำนวน 159 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.6 มีรูปแบบการออมในครอบครัวโดยการซื้อสลากออมสิน / สลาก ธกส / พันธบัตร จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.6 และมีรูปแบบการออมในครอบครัวโดยการออมกับกลุ่มออมทรัพย์ต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้นในชุมชน จำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.3 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1.12

ตารางที่ 4.1.12 จำนวนและร้อยละของรูปแบบการออมในครอบครัวกลุ่มตัวอย่าง

| รูปแบบการออมในครอบครัว                           | มีการออม   |        | ไม่มีการออม |        |
|--------------------------------------------------|------------|--------|-------------|--------|
|                                                  | จำนวน(ราย) | ร้อยละ | จำนวน(ราย)  | ร้อยละ |
| ฝากเงินแบบฝากประจำกับธนาคารหรือสถาบันการเงิน     | 159        | 52.6   | 143         | 47.4   |
| ซื้อสลากออมสิน / สลาก ธกส / พันธบัตร             | 38         | 12.6   | 264         | 87.4   |
| การออมกับกลุ่มออมทรัพย์ต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้นในชุมชน | 37         | 12.3   | 265         | 87.7   |
| การออมในรูปแบบอื่น ๆ                             | 2          | 0.7    | 300         | 99.3   |

#### 4.1.13 ภาวะหนี้สินในครอบครัว

ครอบครัวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภาวะหนี้สินในครอบครัวจำนวน 192 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.6 และไม่มีภาวะหนี้สินในครอบครัวจำนวน 110 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.4 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1.13

ตารางที่ 4.1.13 จำนวนและร้อยละของภาวะหนี้สินในครอบครัวกลุ่มตัวอย่าง

| ภาวะหนี้สินในครอบครัว | จำนวน(ราย) | ร้อยละ |
|-----------------------|------------|--------|
| มี                    | 192        | 63.6   |
| ไม่มี                 | 110        | 36.4   |
| รวม                   | 302        | 100.0  |



#### 4.1.14 รูปแบบภาวะหนี้สินในครอบครัว

ครอบครัวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบภาวะหนี้สินในครอบครัวโดยการระดมส่งค่า  
งวดจากการเช่าซื้อสินค้า จำนวน 111 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.8 มีรูปแบบภาวะหนี้สินในครอบครัว  
โดยกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน หรือกองทุนอื่น ๆ ในชุมชน จำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.6 และมี  
รูปแบบภาวะหนี้สินในครอบครัวโดยการกู้เงินธนาคาร / เงินกู้ ธกส / เงินกู้สหกรณ์จำนวนละ 64  
ราย คิดเป็นร้อยละ 21.2 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1.14

ตารางที่ 4.1.14 จำนวนและร้อยละของรูปแบบภาวะหนี้สินในครอบครัวกลุ่มตัวอย่าง

| รูปแบบภาวะหนี้สินในครอบครัว                       | มี         |        | ไม่มี      |        |
|---------------------------------------------------|------------|--------|------------|--------|
|                                                   | จำนวน(ราย) | ร้อยละ | จำนวน(ราย) | ร้อยละ |
| การระดมส่งค่างวดจากการเช่าซื้อสินค้า              | 111        | 36.8   | 36.8       | 63.2   |
| เงินกู้กองทุนหมู่บ้าน หรือกองทุนอื่น ๆ<br>ในชุมชน | 69         | 12.6   | 233        | 77.2   |
| เงินกู้ธนาคาร / เงินกู้ ธกส / เงินกู้สหกรณ์       | 64         | 21.2   | 238        | 78.8   |
| เงินกู้นอกระบบ                                    | 4          | 1.3    | 298        | 98.7   |

## 4.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน

### หนองป่าครั่ง

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถประมวลผลระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนหนองป่าครั่งออกเป็น 2 ส่วน ได้ดังนี้

#### 4.2.1 ระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง

จากการประมวลผล พบว่า คะแนนความรู้ความเข้าใจเต็ม 32 คะแนน กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนสูงสุด 32 คะแนน และคะแนนต่ำสุด 11 คะแนน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 25.77 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 4.11 เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาแบ่งระดับคะแนนตามเกณฑ์แบ่งระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง สามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ

|              |               |                               |
|--------------|---------------|-------------------------------|
| คะแนนเฉลี่ย  | 0.00 - 21.66  | ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย    |
| คะแนน เฉลี่ย | 21.67 – 29.87 | ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง |
| คะแนนเฉลี่ย  | 29.88 – 32.00 | ระดับความรู้ความเข้าใจมาก     |

เมื่อนำเกณฑ์มาจัดแบ่งระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง จำนวน 217 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.85 มีความรู้ความเข้าใจน้อย จำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.56 และมีระดับความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.58 รายละเอียดดังตารางที่ 4.2.1

ตารางที่ 4.2.1 จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง

| ระดับความรู้ความเข้าใจ        | จำนวน(ราย) | ร้อยละ |
|-------------------------------|------------|--------|
| ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย    | 47         | 15.56  |
| ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง | 217        | 71.85  |
| ระดับความรู้ความเข้าใจมาก     | 38         | 12.58  |
| รวม                           | 302        | 100.0  |

#### 4.2.2 ระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างแยกตามรายข้อคำถาม

ในการประมวลผลระดับความรู้ความเข้าใจแยกตามรายข้อคำถามของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 ตัวอย่าง มีผลการศึกษาดังนี้

หลักความพอประมาณคือการมีความพอดีด้านด้านจิตใจ คือ มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทรประนีประนอม นึกถึงประโยชน์ส่วนรวม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 299 ราย คิดเป็นร้อยละ 99.01 และตอบผิดจำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.99

หลักความพอประมาณคือการมีความพอดีด้านสังคมคือการช่วยเหลือเกื้อกูล รู้รักสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้ ครอบครัวและชุมชน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 299 ราย คิดเป็นร้อยละ 99.01 และตอบผิดจำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.99

หลักความพอประมาณคือการมีความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือการรู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดรอบคอบและเกิดความยั่งยืน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 286 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.70 และตอบผิดจำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.30

หลักความพอประมาณคือต้องปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ทุกบ้าน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบผิด จำนวน 224 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.17 และตอบถูกจำนวน 786 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.83

หลักความพอประมาณคือมุ่งใช้ศักยภาพภายในพื้นที่อย่างเต็มที่และพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้นและหลากหลายขึ้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 255 ราย คิดเป็นร้อยละ 84.44 และตอบผิดจำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.56

หลักความพอประมาณคือการมีความพอดีด้านเทคโนโลยี คือการพยายามใช้เทคโนโลยีพื้นฐานที่พัฒนามาจากภูมิปัญญาก่อน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 278 ราย คิดเป็นร้อยละ 92.05 และตอบผิดจำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.95

หลักความพอประมาณคือการไม่ควรซื้อเครื่องจักรที่ทันสมัยจากต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบผิด จำนวน 198 ราย คิดเป็นร้อยละ 65.56 และตอบถูก จำนวน 104 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.44

หลักความพอประมาณคือการมีความพอดีด้านเศรษฐกิจด้วยการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ดำรงชีวิตสมควรตามอัตภาพและฐานะของตน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 294 ราย คิดเป็นร้อยละ 97.35 และตอบผิดจำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.65

หลักความพอประมาณเป็นเรื่องของการไม่ลงทุนเพิ่ม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบผิด จำนวน 175 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.95 และตอบถูก จำนวน 127 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.05

หลักความพอประมาณคือการมุ่งใช้ชีวิตที่เรียบง่าย สอดคล้องตามอัตภาพและฐานะของตนเอง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 277 ราย คิดเป็นร้อยละ 91.72 และตอบผิดจำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.28

หลักความความมีเหตุผลคือการมีสติและใช้ปัญญาให้การแก้ไขปัญหากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 285 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.37 และตอบผิดจำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.63

หลักความความมีเหตุผลคือการมุ่งตัดทอนค่าใช้จ่าย ลดความฟุ้งเฟ้อในการดำรงชีวิตอย่างจริงจัง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 265 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.75 และตอบผิดจำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.25

หลักความความมีเหตุผลคือการเน้นการซื้อสินค้าเป็นเงินสด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 221 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.18 และตอบผิดจำนวน 81 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.82

หลักความความมีเหตุผลคือการยึดถือการประกอบอาชีพสุจริต ด้วยความซื่อสัตย์ แม้จะตกอยู่ในภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 281 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.05 และตอบผิดจำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.30

หลักความมีเหตุผลคือในระบบเศรษฐกิจพอเพียงต้องไม่กู้เงิน และต้องไม่ใช้ของราคาแพง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบผิด จำนวน 245 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.13 และตอบถูกจำนวน 57 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.87

หลักความความมีเหตุผลคือการมุ่งแข่งขันกันอย่างรุนแรงให้ตนเองได้รับประโยชน์และกำไรสูงสุด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 219 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.52 และตอบผิดจำนวน 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.48

หลักความมีภูมิคุ้มกันคือการมุ่งการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยความรอบคอบ ความซื่อสัตย์ ความอดทน และความรู้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 290 ราย คิดเป็นร้อยละ 96.03 และตอบผิดจำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.97

หลักความมีภูมิคุ้มกันคือการควรเก็บเงินไว้เฉยๆ ไม่ควรนำไปออมหรือลงทุน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 232 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.82 และตอบผิดจำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.18

หลักความมีภูมิคุ้มกันคือการหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพึ่งพาตนเอง 100% และปิดประเทศไม่ค้าขายกับประเทศใดเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 232 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.82 และตอบผิดจำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.18

หลักความมีภูมิคุ้มกันคือการยึดทางสายกลาง การพิจารณาถึงความพอดี พอเหมาะ พอควร สมเหตุสมผล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 286 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.70 และตอบผิดจำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.30

หลักความมีภูมิคุ้มกันคือการมุ่งให้เกิดการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนเป็นหลัก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 281 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.05 และตอบผิดจำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.95

หลักความมีภูมิคุ้มกันคือการมุ่งส่งเสริมให้ผลิตเพื่อบริโภคเองเท่านั้น ไม่ส่งเสริมการผลิตเพื่อการค้า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 208 ราย คิดเป็นร้อยละ 68.87 และตอบผิดจำนวน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.13

หลักความรู้คือการมุ่งแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองและหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 281 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.05 และตอบผิดจำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.95

หลักความรู้คือการที่เศรษฐกิจพอเพียงเริ่มต้นได้จากจุดที่เล็กที่สุดคือตัวบุคคลแต่ละคน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 271 ราย คิดเป็นร้อยละ 89.74 และตอบผิดจำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.26

หลักความรู้คือการที่หลักเศรษฐกิจพอเพียงใช้ได้ในภาคการเกษตรเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ใน ภาคอุตสาหกรรม และภาคธุรกิจได้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 224 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.17 และตอบผิดจำนวน 78 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.83

หลักความรู้คือการที่หลักเศรษฐกิจพอเพียงใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่บุคคล ครอบครัว ชุมชน จนกระทั่งถึงระดับชาติกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 271 ราย คิดเป็นร้อยละ 89.74 และตอบผิดจำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.26

หลักความรู้คือการที่เศรษฐกิจพอเพียงมีความสอดคล้องกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 271 ราย คิดเป็นร้อยละ 89.74 และตอบผิดจำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.26

หลักคุณธรรมคือการมุ่งการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก รักสันโดษ ไม่จำเป็นต้องสนใจคนรอบข้าง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 236 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.15 และตอบผิดจำนวน 66 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.85

หลักคุณธรรมคือการมุ่งปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่วให้หมดสิ้นไป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 276 ราย คิดเป็นร้อยละ 91.39 และตอบผิดจำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.61

หลักคุณธรรมคือการมุ่งสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวถือเป็นรากฐานการสร้างความมั่นคงของสังคม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 285 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.37 และตอบผิดจำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.63

หลักคุณธรรมคือการมีภูมิคุ้มกันด้านจิตใจที่ดี คือมีความหนักแน่น ไม่หลงไปตามกระแสหรือการเปลี่ยนแปลง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 281 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.05 และตอบผิดจำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.95

หลักคุณธรรมคือหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไม่สามารถนำไปใช้ได้กับคนทุกศาสนา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 233 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.15 และตอบผิดจำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.85

รายละเอียดดังตารางที่ 4.2.2

ตารางที่ 4.2.2 จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจแยกตามรายข้อคำถามของกลุ่มตัวอย่าง

| ประเด็นความรู้ความเข้าใจ                                                                                         | ตอบผิด         |        | ตอบถูก         |        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                                                                                                                  | จำนวน<br>(ราย) | ร้อยละ | จำนวน<br>(ราย) | ร้อยละ |
| <b>หลักความพอประมาณ</b>                                                                                          |                |        |                |        |
| 1. การมีความพอคิด้้านด้านจิตใจ คือ มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทรประนีประนอม นึกถึงประโยชน์ส่วนรวม | 3              | 0.99   | 299            | 99.01  |
| 2. การมีความพอคิด้้านสังคมคือการช่วยเหลือเกื้อกูล รู้รักสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้ ครอบครัวและชุมชน            | 3              | 0.99   | 299            | 99.01  |
| 3. การมีความพอคิด้้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถือการรู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดรอบคอบและเกิดความยั่งยืน    | 16             | 5.30   | 286            | 94.70  |
| 4. ต้องปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ทุกบ้าน                                                                           | 224            | 74.17  | 78             | 25.83  |
| 5. มุ่งใช้ศักยภาพภายในพื้นที่อย่างเต็มที่และพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้นและหลากหลายขึ้น                                | 47             | 15.56  | 255            | 84.44  |

| ประเด็นความรู้ความเข้าใจ                                                                                 | ตอบผิด         |        | ตอบถูก         |        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                                                                                                          | จำนวน<br>(ราย) | ร้อยละ | จำนวน<br>(ราย) | ร้อยละ |
| 6. การมีความพหุศีด้านเทคโนโลยี คือการพยายามใช้เทคโนโลยีพื้นฐานที่พัฒนามาจากภูมิปัญญาก่อน                 | 24             | 7.95   | 278            | 92.05  |
| 7. เศรษฐกิจพอเพียงไม่ควรซื้อเครื่องจักรที่ทันสมัยจากต่างประเทศ                                           | 198            | 65.56  | 104            | 34.44  |
| 8. การมีความพหุศีด้านเศรษฐกิจด้วยการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ดำรงชีวิตสมควรตามอัตภาพและฐานะของตน            | 8              | 2.65   | 294            | 97.35  |
| 9. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องของการไม่ลงทุนเพิ่ม                                                          | 175            | 57.95  | 127            | 42.05  |
| 10. มุ่งใช้ชีวิตที่เรียบง่าย สมควรตามอัตภาพและฐานะของตนเอง                                               | 25             | 8.28   | 277            | 91.72  |
| <b>หลักความมีเหตุผล</b>                                                                                  |                |        |                |        |
| 1. หลักความมีเหตุผลคือการมีสติและใช้ปัญญาให้การแก้ไขปัญหา                                                | 17             | 5.63   | 285            | 94.37  |
| 2. มุ่งตัดทอนค่าใช้จ่าย ลดความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีวิตอย่างจริงจัง                                        | 37             | 12.25  | 265            | 87.75  |
| 3. ควรมุ่งเน้นการซื้อสินค้าเป็นเงินสด                                                                    | 81             | 26.82  | 221            | 73.18  |
| 4. ยึดถือการประกอบอาชีพสุจริต ด้วยความขยัน อดทน แม้จะตกอยู่ในภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพ                     | 21             | 6.95   | 281            | 93.05  |
| 5. ในระบบเศรษฐกิจพอเพียงต้องไม่กู้เงิน และต้องไม่ใช้ของราคาแพง                                           | 245            | 81.13  | 57             | 18.87  |
| 6. มุ่งแข่งขันกันอย่างรุนแรงให้ตนเองได้รับประโยชน์และกำไรสูงสุด                                          | 83             | 27.48  | 219            | 72.52  |
| <b>หลักความมีภูมิคุ้มกัน</b>                                                                             |                |        |                |        |
| 1. มุ่งการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยความรอบคอบ ความขยันความอดทน และความรู้                         | 12             | 3.97   | 290            | 96.03  |
| 2. ควรเก็บเงินไว้เลย ๆ ไม่ควรนำไปออมหรือลงทุน                                                            | 70             | 23.18  | 232            | 76.82  |
| 3. หลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพึ่งพาตนเอง 100% และปิดประเทศไม่ค้าขายกับประเทศใดเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยง | 70             | 23.18  | 232            | 76.82  |

| ประเด็นความรู้ความเข้าใจ                                                                                                               | ตอบผิด         |        | ตอบถูก         |        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                                                                                                                                        | จำนวน<br>(ราย) | ร้อยละ | จำนวน<br>(ราย) | ร้อยละ |
| 4. ขีดทางสายกลาง การพิจารณาถึงความพอดี พอเหมาะ พอควร สมเหตุสมผล                                                                        | 16             | 5.30   | 286            | 94.70  |
| 5. มุ่งให้เกิดการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนเป็นหลัก                                                                                    | 21             | 6.95   | 281            | 93.05  |
| 6. เศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมให้ผลิตเพื่อบริโภคเองเท่านั้น ไม่ส่งเสริมการผลิตเพื่อการค้า                                                  | 94             | 31.13  | 208            | 68.87  |
| <b>หลักความรู้</b>                                                                                                                     | 21             | 6.95   | 281            | 93.05  |
| 1. มุ่งแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองและหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง                                                                             | 21             | 6.95   | 281            | 93.05  |
| 2. เศรษฐกิจพอเพียงเริ่มต้นได้จากจุดที่เล็กที่สุดคือตัวบุคคลแต่ละคน                                                                     | 31             | 10.26  | 271            | 89.74  |
| 3. หลักเศรษฐกิจพอเพียงใช้ได้ในภาคการเกษตรเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ใน ภาคอุตสาหกรรม และภาคธุรกิจได้                                     | 78             | 25.83  | 224            | 74.17  |
| 4. หลักเศรษฐกิจพอเพียงใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่บุคคล ครอบครัว ชุมชน จนกระทั่งถึงระดับชาติ | 31             | 10.26  | 271            | 89.74  |
| 5. เศรษฐกิจพอเพียงมีความสอดคล้องกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน                                                                            | 31             | 10.26  | 271            | 89.74  |
| <b>หลักคุณธรรม</b>                                                                                                                     |                |        |                |        |
| 1. มุ่งการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก รักสันโดษ ไม่จำเป็นต้องสนใจคนรอบข้าง                                                                     | 66             | 21.85  | 236            | 78.15  |
| 2. มุ่งปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่วให้หมดสิ้นไป                                                                                 | 26             | 8.61   | 276            | 91.39  |
| 3. การมุ่งสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวถือเป็นรากฐานการสร้าง ความมั่นคงของสังคม                                                      | 17             | 5.63   | 285            | 94.37  |
| 4. ภูมิคุ้มกันด้านจิตใจที่ดี คือมีความหนักแน่น ไม่หลงไปตามกระแสหรือการเปลี่ยนแปลง                                                      | 21             | 6.95   | 281            | 93.05  |
| 5. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไม่สามารถนำไปใช้ได้กับคนทุกศาสนา                                                                       | 69             | 22.85  | 233            | 77.15  |



การจัดอันดับจำนวนและร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิดมากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ ประเด็นความรู้ความเข้าใจในระบบเศรษฐกิจพอเพียงต้องไม่กู้เงินและต้องไม่ใช้ของราคาแพง จำนวน 245 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.13 ประเด็นความรู้ความเข้าใจต้องปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ทุกบ้าน จำนวน 224 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.17 ประเด็นความรู้ความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงไม่ควรซื้อเครื่องจักรที่ทันสมัยจากต่างประเทศ จำนวน 198 ราย คิดเป็นร้อยละ 65.56 ประเด็นความรู้ความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องของการไม่ลงทุนเพิ่ม จำนวน 175 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.95 และ ประเด็นความรู้ความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมให้ผลิตเพื่อบริโภคเองเท่านั้น ไม่ส่งเสริมการผลิตเพื่อการค้า จำนวน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.13 ตามลำดับรายละเอียดดังตารางที่ 4.2.3

ตารางที่ 4.2.3 จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิด 5 อันดับ

| ประเด็นความรู้ความเข้าใจ                                                           | ตอบผิด         |        | ตอบถูก         |        |
|------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                                                                                    | จำนวน<br>(ราย) | ร้อยละ | จำนวน<br>(ราย) | ร้อยละ |
| ในระบบเศรษฐกิจพอเพียงต้องไม่กู้เงินและต้องไม่ใช้ของราคาแพง                         | 245            | 81.13  | 57             | 18.87  |
| ต้องปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ทุกบ้าน                                                | 224            | 74.17  | 78             | 25.83  |
| เศรษฐกิจพอเพียงไม่ควรซื้อเครื่องจักรที่ทันสมัยจากต่างประเทศ                        | 198            | 65.56  | 104            | 34.44  |
| เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องของการไม่ลงทุนเพิ่ม                                       | 175            | 57.95  | 127            | 42.05  |
| เศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมให้ผลิตเพื่อบริโภคเองเท่านั้น ไม่ส่งเสริมการผลิตเพื่อการค้า | 94             | 31.13  | 208            | 68.87  |

การจัดอันดับจำนวนและร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูกมากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ ประเด็นความรู้ความเข้าใจการมีความพอดีด้านด้านจิตใจ คือ มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทรประนีประนอม นึกถึงประโยชน์ส่วนรวม จำนวน 299 ราย คิดเป็นร้อยละ 99.01 ประเด็นความรู้ความเข้าใจการมีความพอดีด้านสังคมคือการช่วยเหลือเกื้อกูล รู้รักสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้ ครอบครัวและชุมชน จำนวน 299 ราย คิดเป็นร้อยละ 99.01 ประเด็นความรู้ความเข้าใจการมีความพอดีด้านเศรษฐกิจด้วยการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ดำรงชีวิตสมควรตามอัตภาพและฐานะของตน จำนวน 294 ราย คิดเป็นร้อยละ 97.35 ประเด็นความรู้ความเข้าใจมุ่งการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยความรอบคอบ ความขยันความอดทน และความรู้ จำนวน 290 ราย คิดเป็นร้อยละ 96.03 และ ประเด็นความรู้ความเข้าใจการมุ่งสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวถือเป็นรากฐานการสร้างควมมั่นคงของสังคม จำนวน 285 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.37 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 4.2.4

ตารางที่ 4.2.4 จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก 5 อันดับ

| ประเด็นความรู้ความเข้าใจ                                                                                     | ตอบถูก         |        | ตอบผิด         |        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                                                                                                              | จำนวน<br>(ราย) | ร้อยละ | จำนวน<br>(ราย) | ร้อยละ |
| การมีความพอดีด้านด้านจิตใจ คือ มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทรประนีประนอม นึกถึงประโยชน์ส่วนรวม | 299            | 99.01  | 3              | 0.99   |
| การมีความพอดีด้านสังคมคือการช่วยเหลือเกื้อกูล รู้รักสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้ ครอบครัวและชุมชน            | 299            | 99.01  | 3              | 0.99   |
| การมีความพอดีด้านเศรษฐกิจด้วยการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ดำรงชีวิตสมควรตามอัตภาพและฐานะของตน                    | 294            | 97.35  | 8              | 2.65   |
| มุ่งการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยความรอบคอบ ความขยันความอดทน และความรู้                                | 290            | 96.03  | 12             | 3.97   |
| การมุ่งสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวถือเป็นรากฐานการสร้างควมมั่นคงของสังคม                                 | 285            | 94.37  | 17             | 5.63   |

#### 4.3 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชน

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลสามารถประมวลผลระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชนแยกตามรายข้อคำถามของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 มีใช้วิเคราะห์ข้อมูลตามมาตรไลเกิร์ต (Likert scale) ได้แก่ การวิเคราะห์รูปแบบการดำเนินชีวิตโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากนั้นได้นำคะแนนที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลมาคิดคำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย (weight mean score : WMS) ซึ่งผู้วิจัยจะกำหนดเป็น 5 ระดับชั้นคำนวณโดยอาศัยหลักของ Miller โดยมีเกณฑ์การตัดสินใจค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

|             |       |       |                          |
|-------------|-------|-------|--------------------------|
| 4.21 – 5.00 | คะแนน | แปลผล | การประยุกต์ใช้มากที่สุด  |
| 3.41 – 4.20 | คะแนน | แปลผล | การประยุกต์ใช้มาก        |
| 2.61 – 3.40 | คะแนน | แปลผล | การประยุกต์ใช้ปานกลาง    |
| 1.81 – 2.60 | คะแนน | แปลผล | การประยุกต์ใช้น้อย       |
| 1.00 – 1.80 | คะแนน | แปลผล | การประยุกต์ใช้น้อยที่สุด |

ผลการศึกษาดังนี้

รูปแบบการดำเนินชีวิตของชุมชนโดยมีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การไม่มีค่าใช้จ่ายจากการเล่นเกมพนัน มีค่าเฉลี่ย 4.69 การไม่มีค่าใช้จ่ายจากการสูบบุหรี่ มีค่าเฉลี่ย 4.45 การไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนราษฎร มีค่าเฉลี่ย 4.36 การไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 4.34 และการไม่มีค่าใช้จ่ายจากการดื่มสุราและของมึนเมา มีค่าเฉลี่ย 4.33

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชนในระดับมาก ได้แก่ การไม่มีค่าใช้จ่ายจากการซื้อหวย/สลากกินแบ่งรัฐบาล มีค่าเฉลี่ย 4.20 การมีความซื่อสัตย์ สุจริต มานะ และพากเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต มีค่าเฉลี่ย 4.02 การมีจิตใจเอื้ออาทร ประณีประนอม นึกถึงประโยชน์ส่วนรวม มีค่าเฉลี่ย 3.88 การมีความประหยัด คัดทอนค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในทุกด้าน ลดความฟุ้งเฟ้อในการดำรงชีพ มีค่าเฉลี่ย 3.74 การปฏิบัติตามจารีต ประเพณีและวัฒนธรรม ที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา มีค่าเฉลี่ย 3.63 การสร้างความสัมพันธ์อันดีและช่วยเหลือเกื้อกูลต่อเพื่อนบ้านและญาติพี่น้อง มีค่าเฉลี่ย 3.59 การเข้าร่วมปฏิบัติศาสนกิจ มีค่าเฉลี่ย 3.54 การระงับยับยั้งใจเมื่ออยากได้ของที่ถูกใจที่ไม่ใช่สิ่งจำเป็น มีค่าเฉลี่ย 3.52 และการระงับความโกรธหรือระงับอารมณ์ตนเองได้โดยเร็วเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ท้อใจไม่พอใจ มีค่าเฉลี่ย 3.48

รูปแบบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชนในระดับปานกลาง ได้แก่ การดำเนินกิจกรรมลดการใช้พลังงานในครัวเรือนและใช้พลังงานอย่าง

ประหยัด มีค่าเฉลี่ย 3.39 การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ดูแลกลุ่มชน มีค่าเฉลี่ย 3.31 การเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะด้านต่าง ๆ ที่จัดขึ้นภายในหมู่บ้านหรือตำบล มีค่าเฉลี่ย 3.24 การเข้าร่วมประชุมหมู่บ้านหรือการจัดเวทีประชาคมในหมู่บ้านหรือตำบล มีค่าเฉลี่ย 3.16 การออมเงินในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง มีค่าเฉลี่ย 3.16 การดำเนินกิจกรรมเพื่อดูแลสุขภาพทรัพยากรธรรมชาติและลดมลภาวะของสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ย 3.08 การเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่าง ที่เป็นประโยชน์ต่อหมู่บ้านหรือในเวทีประชาคม หมู่บ้านหรือตำบล มีค่าเฉลี่ย 3.05 การจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือน มีค่าเฉลี่ย 3.01 การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ที่จัดขึ้นภายในหมู่บ้านหรือตำบล มีค่าเฉลี่ย 2.98 การเข้าอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอาชีพของท่าน มีค่าเฉลี่ย 2.76 การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือเป็นผู้ที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการสืบทอดมา มีค่าเฉลี่ย 2.62 และการเป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งขึ้นในหมู่บ้านหรือตำบล มีค่าเฉลี่ย 2.61

รูปแบบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชนในระดับน้อย ได้แก่ การปลูกผักสวนครัวบริโภคเองภายในครัวเรือน มีค่าเฉลี่ย 2.52 การมีการผลิตของบริโภคต่าง ๆ ไว้บริโภคเองภายในครัวเรือน เช่น การถนอมอาหารไว้บริโภคด้วยการหมัก การดอง การเชื่อม การตากแห้ง การรมควัน และอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ย 2.46 การมีการผลิตของอุปโภค/ของใช้ต่าง ๆ ไว้ใช้เองภายในครัวเรือนไว้ เช่น การทำอุปกรณ์ที่ใช้ในครัวเรือน น้ำยาล้างจาน แชมพู และอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ย 2.24 และความสามารถสร้างรายได้จากการผลิตของบริโภคและของอุปโภค/ของใช้ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย 2.15

รายละเอียดดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.3.1 จำนวนและร้อยละของระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชนแยกตามรายชื่อคำถามของกลุ่มตัวอย่าง

| หัวข้อการปฏิบัติ                              | ค่าเฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) | ส่วนเบี่ยงเบน<br>มาตรฐาน<br>(S.D.) | ระดับการ<br>ประยุกต์ใช้ |
|-----------------------------------------------|----------------------------|------------------------------------|-------------------------|
| ท่านไม่มีค่าใช้จ่ายจากการเล่นการพนัน          | 4.69                       | 0.645                              | มากที่สุด               |
| ท่านไม่มีค่าใช้จ่ายจากการสูบบุหรี่            | 4.45                       | 0.868                              | มากที่สุด               |
| ท่านได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนราษฎร         | 4.36                       | 0.830                              | มากที่สุด               |
| ท่านได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น     | 4.34                       | 0.851                              | มากที่สุด               |
| ท่านไม่มีค่าใช้จ่ายจากการดื่มสุราและของมึนเมา | 4.33                       | 0.857                              | มากที่สุด               |

| หัวข้อการปฏิบัติ                                                                                                                    | ค่าเฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) | ส่วนเบี่ยงเบน<br>มาตรฐาน<br>(S.D.) | ระดับการ<br>ประยุกต์ใช้ |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|------------------------------------|-------------------------|
| ท่านไม่มีค่าใช้จ่ายจากการซื้อหอย/สลากกินแบ่งรัฐบาล                                                                                  | 4.20                       | 0.943                              | มาก                     |
| ท่านมีความซื่อสัตย์ สุจริต มานะ และพากเพียร ใช้สติปัญญา<br>ในการดำเนินชีวิต                                                         | 4.02                       | 0.833                              | มาก                     |
| ท่านมีจิตใจเอื้ออาทร ประนีประนอม นึกถึงประโยชน์<br>ส่วนรวม                                                                          | 3.88                       | 0.755                              | มาก                     |
| ท่านมีความประหยัด ดัดทอนค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในทุก<br>ด้านลดความฟุ้งเฟ้อในการดำรงชีพ                                               | 3.74                       | 0.831                              | มาก                     |
| ท่านได้ปฏิบัติตามจารีต ประเพณีและวัฒนธรรม ที่ถ่ายทอด<br>สืบต่อกันมา                                                                 | 3.63                       | 0.883                              | มาก                     |
| ท่านสร้างความสัมพันธ์อันดีและช่วยเหลือเกื้อกูลต่อเพื่อนบ้าน<br>และญาติพี่น้อง                                                       | 3.59                       | 0.842                              | มาก                     |
| ท่านได้เข้าร่วมปฏิบัติศาสนกิจ                                                                                                       | 3.54                       | 0.973                              | มาก                     |
| ท่านระงับยับยั้งใจเมื่ออยากได้ของที่ถูกใจที่ไม่ใช่สิ่งจำเป็น                                                                        | 3.52                       | 0.953                              | มาก                     |
| ท่านระงับความโกรธหรือระงับอารมณ์ตนเองได้โดยเร็วเมื่อ<br>เกิดเหตุการณ์ที่ท่านไม่พอใจ                                                 | 3.48                       | 0.873                              | มาก                     |
| ท่านหรือตัวแทนจากครัวเรือนของท่านดำเนินกิจกรรมลดการ<br>ใช้พลังงานในครัวเรือนและใช้พลังงานอย่างประหยัด                               | 3.39                       | 0.936                              | ปานกลาง                 |
| ท่านได้ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลแก่ชุมชน                                                                                             | 3.31                       | 0.917                              | ปานกลาง                 |
| ท่านหรือตัวแทนจากครัวเรือนของท่านได้เข้าร่วมกิจกรรม<br>สาธารณะด้านต่าง ๆ ที่จัดขึ้นภายในหมู่บ้านหรือตำบล                            | 3.24                       | 1.01                               | ปานกลาง                 |
| ท่านหรือตัวแทนจากครัวเรือนของท่านได้เข้าร่วมประชุม<br>หมู่บ้านหรือการจัดเวทีประชาคมในหมู่บ้านหรือตำบล                               | 3.16                       | 1.019                              | ปานกลาง                 |
| ท่านมีการออมเงินในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง                                                                                               | 3.16                       | 1.015                              | ปานกลาง                 |
| ท่านหรือตัวแทนจากครัวเรือนของท่านดำเนินกิจกรรมเพื่อ<br>ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและลดมลภาวะของสิ่งแวดล้อม<br>ในหมู่บ้าน             | 3.08                       | 1.049                              | ปานกลาง                 |
| ท่านหรือตัวแทนจากครัวเรือนของท่านได้เข้าร่วมแสดง<br>ความคิดเห็นต่าง ที่เป็นประโยชน์ต่อหมู่บ้านหรือในเวที<br>ประชาคมหมู่บ้านหรือตำบล | 3.05                       | 0.946                              | ปานกลาง                 |

| หัวข้อการปฏิบัติ                                                                                                                                        | ค่าเฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) | ส่วนเบี่ยงเบน<br>มาตรฐาน<br>(S.D.) | ระดับการ<br>ประยุกต์ใช้ |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|------------------------------------|-------------------------|
| ครัวเรือนท่านมีการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือน                                                                                                         | 3.01                       | 1.015                              | ปานกลาง                 |
| ท่านหรือตัวแทนจากครัวเรือนของท่านได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ที่จัดขึ้นภายในหมู่บ้านหรือตำบล                                                       | 2.98                       | 1.126                              | ปานกลาง                 |
| ท่านได้เข้าอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอาชีพของท่าน                                                          | 2.76                       | 1.102                              | ปานกลาง                 |
| ท่านหรือตัวแทนจากครัวเรือนของท่านเป็นสมาชิกกลุ่มหรือเป็นผู้ที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการสืบทอดมา                                                   | 2.62                       | 1.108                              | ปานกลาง                 |
| ท่านหรือตัวแทนจากครัวเรือนของท่านเป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งขึ้นในหมู่บ้านหรือตำบล                                                           | 2.61                       | 1.103                              | ปานกลาง                 |
| ครัวเรือนท่านมีการปลูกผักสวนครัวบริโภคเองภายในครัวเรือน                                                                                                 | 2.52                       | 1.014                              | น้อย                    |
| ครัวเรือนท่านมีการผลิตของบริโภคต่าง ๆ ไว้บริโภคเองภายใน ครัวเรือน เช่น การถนอมอาหารไว้บริโภคด้วยการหมัก การดอง การเชื่อม การตากแห้ง การรมควัน และอื่น ๆ | 2.46                       | 1.098                              | น้อย                    |
| ครัวเรือนท่านมีการผลิตของอุปโภค/ของใช้ต่าง ๆ ไว้ใช้เองภายในครัวเรือนไว้ เช่น การทำอุปกรณ์ที่ใช้ในครัวเรือน น้ำยาล้างจาน แชมพู และอื่น ๆ                 | 2.24                       | 1.109                              | น้อย                    |
| ครัวเรือนท่านสามารถสร้างรายได้จากสิ่งที่ท่านผลิตจาก ของบริโภคของอุปโภค/ของใช้ต่าง ๆ ครัวเรือน                                                           | 2.15                       | 1.012                              | น้อย                    |

#### 4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลลักษณะครัวเรือน กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลลักษณะครัวเรือน กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานในทะเบียนบ้าน รายได้หลัก อาชีพหลัก อาชีพเสริม และข้อมูลลักษณะครัวเรือน ได้แก่ รายได้ครัวเรือน รูปแบบการพำนัก การออม และภาวะหนี้สิน และกำหนดตัวแปรตามคือความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยทำการกำหนดสมมติฐานและทำการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test ; One -way Analysis of Variance) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ และหากพบมีความแตกต่างก็จะทำการทดสอบ (Post Hoc Tests) เพื่อหาความต่างระหว่างกลุ่มด้วยการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparisons) ได้ผลการศึกษาเป็นดังนี้

**สมมติฐานที่ 1** ชุมชนที่มีเพศต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชาย (คะแนนเฉลี่ย 25.48) มีระดับค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงน้อยกว่าเพศหญิง (คะแนนเฉลี่ย 25.96)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยสถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t - test) พบว่า  $t = -0.988$  และ  $\text{Sig. (2-tailed)} = 0.323 (> 0.05)$  หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.4.1)

ตารางที่ 4.4.1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนต่อเพศที่ต่างกัน

| เพศ  | จำนวน<br>ตัวอย่าง | ค่าเฉลี่ย<br>(Mean) | ส่วนเบี่ยงเบน<br>มาตรฐาน<br>(S.D.) | t       | Sig.<br>(2 – tailed) |
|------|-------------------|---------------------|------------------------------------|---------|----------------------|
| ชาย  | 120               | 25.48               | 4.12613                            | - 0.988 | 0.323                |
| หญิง | 182               | 25.96               | 4.10278                            |         |                      |
| รวม  | 302               | 25.77               | 4.11190                            |         |                      |

สมมติฐานที่ 2 ชุมชนที่มีอายุต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ค่า  $p = - 0.011$  และ Sig. (2 – tailed) = 0.186 ( $> 0.05$ ) หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 2 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.4.2)

ตารางที่ 4.4.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของชุมชนต่ออายุ

| ตัวแปรอิสระ | จำนวนตัวอย่าง | ความรู้ความเข้าใจ         |                      |
|-------------|---------------|---------------------------|----------------------|
|             |               | สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(p) | Sig.<br>(2 – tailed) |
| อายุ        | 302           | - 0.011                   | 0.186                |



**สมมติฐานที่ 3** ชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี (คะแนนเฉลี่ย 29.17) มีระดับความรู้ความเข้าใจสูงสุด รองลงมา คือ ระดับการศึกษาปวช./ปวส. (คะแนนเฉลี่ย 27.31) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (คะแนนเฉลี่ย 26.98 ) และระดับการศึกษา (คะแนนเฉลี่ย 10.9) ตามลำดับ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยสถิติการวิเคราะห์ทางเดียว (F – test; One – way Analysis of Variance) พบว่า ค่า  $F = 5.123$  และ  $p - value = 0.000 (< 0.05)$  หมายความว่า ชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการทดสอบภายหลัง (Post Hoc Test) พบว่า ชุมชนที่ไม่ได้เรียนหนังสือ และประถมศึกษาจะมีระดับค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างจากระดับการศึกษาอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐานที่ 3 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.4.3 และตารางที่ 4.4.3.1)

**ตารางที่ 4.4.3** ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่มีต่อระดับการศึกษาที่ต่างกัน

| ระดับการศึกษา                    | ค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความเข้าใจ (คะแนน) |
|----------------------------------|-----------------------------------------|
| ไม่ได้เรียนหนังสือ               | 20.00                                   |
| ประถมศึกษา (ป.1-ป.6)             | 24.75                                   |
| มัธยมศึกษา (ม.1-ม.6 / มศ.1-มศ.5) | 26.07                                   |
| ปวช./ปวส.                        | 27.31                                   |
| ปริญญาตรี                        | 26.98                                   |
| สูงกว่าปริญญาตรี                 | 29.17                                   |

ตารางที่ 4.4.3 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่มีต่อระดับการศึกษาที่ต่างกัน

| การทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว |                |     |             |       |                  |
|-----------------------------------------------------|----------------|-----|-------------|-------|------------------|
| ระดับการศึกษา                                       | Sum of Squares | df  | Mean Square | F     | Sig. (p – value) |
| ระหว่างกลุ่ม                                        | 405.345        | 5   | 81.069      | 5.123 | 0.000            |
| ภายในกลุ่ม                                          | 4683.890       | 296 | 15.824      |       |                  |
| รวม                                                 | 5089.235       | 301 |             |       |                  |

ตารางที่ 4.4.3.1 การทดสอบภายหลัง (post hoc tests) ของระดับความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

| (I) ระดับการศึกษา  | (J) ระดับการศึกษา  | Mean Difference (I-J) | Std. Error | Sig. |
|--------------------|--------------------|-----------------------|------------|------|
| ไม่ได้เรียนหนังสือ | ประถมศึกษา         | -4.75194              | 2.83454    | .095 |
|                    | มัธยมศึกษา         | -6.07447*             | 2.84259    | .033 |
|                    | ปวช. / ปวศ.        | -7.30769*             | 2.91901    | .013 |
|                    | ปริญญาตรี          | -6.97778*             | 2.87465    | .016 |
|                    | สูงกว่าปริญญาตรี   | -9.16667*             | 3.24797    | .005 |
| ประถมศึกษา         | ไม่ได้เรียนหนังสือ | 4.75194               | 2.83454    | .095 |
|                    | มัธยมศึกษา         | -1.32253*             | .53945     | .015 |
|                    | ปวช. / ปวศ.        | -2.55575*             | .85515     | .003 |
|                    | ปริญญาตรี          | -2.22584*             | .68870     | .001 |
|                    | สูงกว่าปริญญาตรี   | -4.41473*             | 1.66132    | .008 |
| มัธยมศึกษา         | ไม่ได้เรียนหนังสือ | 6.07447*              | 2.84259    | .033 |
|                    | ประถมศึกษา         | 1.32253*              | .53945     | .015 |
|                    | ปวช. / ปวศ.        | -1.23322              | .88145     | .163 |
|                    | ปริญญาตรี          | -.90331               | .72110     | .211 |
|                    | สูงกว่าปริญญาตรี   | -3.09220              | 1.67501    | .066 |
| ปวช. / ปวศ.        | ไม่ได้เรียนหนังสือ | 7.30769*              | 2.91901    | .013 |
|                    | ประถมศึกษา         | 2.55575*              | .85515     | .003 |
|                    | มัธยมศึกษา         | 1.23322               | .88145     | .163 |
|                    | ปริญญาตรี          | .32991                | .97993     | .737 |
|                    | สูงกว่าปริญญาตรี   | -1.85897              | 1.80165    | .303 |

ตารางที่ 4.4.3.1(ต่อ) การทดสอบภายหลัง (post hoc tests) ของระดับความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

| (I) ระดับการศึกษา | (J) ระดับการศึกษา  | Mean Difference (I-J) | Std. Error | Sig. |
|-------------------|--------------------|-----------------------|------------|------|
| ปริญญาตรี         | ไม่ได้เรียนหนังสือ | 6.97778*              | 2.87465    | .016 |
| สูงกว่าปริญญาตรี  | ประถมศึกษา         | 2.22584*              | .68870     | .001 |
|                   | มัธยมศึกษา         | .90331                | .72110     | .211 |
|                   | ปวช. / ปวส.        | -.32991               | .97993     | .737 |
|                   | สูงกว่าปริญญาตรี   | -2.18889              | 1.72886    | .206 |
|                   | ไม่ได้เรียนหนังสือ | 9.16667*              | 3.24797    | .005 |
| สูงกว่าปริญญาตรี  | ประถมศึกษา         | 4.41473*              | 1.66132    | .008 |
|                   | มัธยมศึกษา         | 3.09220               | 1.67501    | .066 |
|                   | ปวช. / ปวส.        | 1.85897               | 1.80165    | .303 |
|                   | ปริญญาตรี          | 2.18889               | 1.72886    | .206 |
|                   |                    |                       |            |      |

\*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 ชุมชนที่มีสถานในทะเบียนบ้านต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานเจ้าบ้านในทะเบียนบ้าน(คะแนนเฉลี่ย 25.45) มีระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานผู้อาศัยในทะเบียนบ้าน(คะแนนเฉลี่ย 26.08)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถานในทะเบียนบ้านกับระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยสถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t – test) พบว่า  $t = -1.323$  และ  $\text{Sig. (2 – tailed)} = 0.187 (> 0.05)$  หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานในทะเบียนบ้านต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 4 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.4.4)

ตารางที่ 4.4.4 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนต่อสถานในทะเบียนบ้านที่ต่างกัน

| สถานในทะเบียนบ้าน | จำนวนตัวอย่าง | ค่าเฉลี่ย (Mean) | ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) | t       | Sig. (2 – tailed) |
|-------------------|---------------|------------------|-----------------------------|---------|-------------------|
| เจ้าบ้าน          | 148           | 25.45            | 4.31156                     | - 1.323 | 0.187             |
| ผู้อาศัยและอื่น ๆ | 154           | 26.08            | 3.89995                     |         |                   |
| รวม               | 302           | 25.77            | 4.11190                     |         |                   |

สมมติฐานที่ 5 ชุมชนที่มีรายได้ต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ค่า  $p = - 0.011$  และ Sig. (2 – tailed) = 0.844 ( $> 0.05$ ) หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 5 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.4.5)

ตารางที่ 4.4.5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของชุมชนต่อรายได้

| ตัวแปรอิสระ | จำนวนตัวอย่าง | ความรู้ความเข้าใจ         |                   |
|-------------|---------------|---------------------------|-------------------|
|             |               | สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(p) | Sig. (2 – tailed) |
| รายได้      | 302           | - 0.011                   | 0.844             |

สมมติฐานที่ 6 ชุมชนที่มีอาชีพหลักต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพหลักทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ (คะแนนเฉลี่ย 28.50) มีระดับความรู้ความเข้าใจสูงสุด รองลงมา คือ อาชีพ อื่น ๆ เช่น ข้าราชการบำนาญ นักการเมืองท้องถิ่น (คะแนนเฉลี่ย 27.50) และอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว (คะแนนเฉลี่ย 26.55) ตามลำดับ

ผลการทดสอบความสัมพันธระหว่าง อาชีพหลักกับระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยสถิติการวิเคราะห์ทางเดียว (F – test; One – way Analysis of Variance) พบว่า ค่า  $F = 3.784$  และ  $p - \text{value} = 0.005 (< 0.05)$  หมายความว่า ประชาชนที่มี อาชีพหลักต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการทดสอบภายหลัง (Post Hoc Test) พบว่า ชุมชนที่มีอาชีพทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์จะมีระดับค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าชุมชนที่มีอาชีพอื่นทุกอาชีพ ส่วนชุมชนที่มีอาชีพรับจ้างจะมีระดับค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่าชุมชนที่มีอาชีพอื่นทุกอาชีพ จึงยอมรับสมมติฐานที่ 6 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.4.6 และตารางที่ 4.4.6.1)

ตารางที่ 4.4.6 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่มีต่ออาชีพหลักที่ต่างกัน

| อาชีพหลัก                | ค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความเข้าใจ (คะแนน) |
|--------------------------|-----------------------------------------|
| ทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ | 28.50                                   |
| ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว   | 26.55                                   |
| รับจ้าง                  | 25.01                                   |
| รับราชการ                | 26.63                                   |
| อื่น ๆ                   | 27.50                                   |

ตารางที่ 4.4.6 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่มีต่ออาชีพหลักที่ต่างกัน

| การทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว |                |     |             |       |                  |
|-----------------------------------------------------|----------------|-----|-------------|-------|------------------|
| อาชีพหลัก                                           | Sum of Squares | df  | Mean Square | F     | Sig. (p – value) |
| ระหว่างกลุ่ม                                        | 246.815        | 4   | 61.704      | 3.784 | .005             |
| ภายในกลุ่ม                                          | 4842.420       | 297 | 16.304      |       |                  |
| รวม                                                 | 5089.235       | 301 |             |       |                  |

ตารางที่ 4.4.6.1 การทดสอบภายหลัง (Post Hoc Tests) ของระดับความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่มีอาชีพหลักต่างกัน

| (I) อาชีพหลัก            | (J) อาชีพหลัก            | Mean Difference (I-J) | Std. Error | Sig. |
|--------------------------|--------------------------|-----------------------|------------|------|
| ทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ | ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว   | 1.94944               | 2.88711    | .500 |
|                          | รับจ้าง                  | 3.48824               | 2.87196    | .225 |
|                          | รับราชการ                | 1.86842               | 3.00172    | .534 |
|                          | อื่น ๆ (ระบุ)            | 1.00000               | 2.98217    | .738 |
| ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว   | ทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ | -1.94944              | 2.88711    | .500 |
|                          | รับจ้าง                  | 1.53880*              | .52830     | .004 |
|                          | รับราชการ                | -.08102               | 1.02045    | .937 |
|                          | อื่น ๆ (ระบุ)            | -.94944               | .96141     | .324 |
| รับจ้าง                  | ทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ | -3.48824              | 2.87196    | .225 |
|                          | ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว   | -1.53880*             | .52830     | .004 |
|                          | รับราชการ                | -1.61981              | .97675     | .098 |
|                          | อื่น ๆ (ระบุ)            | -2.48824*             | .91489     | .007 |
| รับราชการ                | ทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ | -1.86842              | 3.00172    | .534 |
|                          | ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว   | .08102                | 1.02045    | .937 |
|                          | รับจ้าง                  | 1.61981               | .97675     | .098 |
|                          | อื่น ๆ (ระบุ)            | -.86842               | 1.26461    | .493 |

ตารางที่ 4.4.6.1(ต่อ) การทดสอบภายหลัง (Post Hoc Tests) ของระดับความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่มีอาชีพหลักต่างกัน

| (I) อาชีพหลัก | (J) อาชีพหลัก            | Mean Difference (I-J) | Std. Error | Sig. |
|---------------|--------------------------|-----------------------|------------|------|
| อื่น ๆ (ระบุ) | ทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ | -1.00000              | 2.98217    | .738 |
|               | ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว   | .94944                | .96141     | .324 |
|               | รับจ้าง                  | 2.48824*              | .91489     | .007 |
|               | รับราชการ                | .86842                | 1.26461    | .493 |

\*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 7 ชุมชนที่มีอาชีพเสริมแตกต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเสริม(คะแนนเฉลี่ย 26.45) มีระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีอาชีพเสริม (คะแนนเฉลี่ย 25.72)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีอาชีพเสริมกับระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยสถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t - test) พบว่า  $t = -0.763$  และ  $\text{Sig. (2 - tailed)} = 0.446 (> 0.05)$  หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเสริมต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 7 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.4.7)

ตารางที่ 4.4.7 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนต่ออาชีพเสริมที่ต่างกัน

| อาชีพเสริม | จำนวน<br>ตัวอย่าง | ค่าเฉลี่ย<br>(Mean) | ส่วนเบี่ยงเบน<br>มาตรฐาน<br>(S.D.) | t       | Sig.<br>(2 - tailed) |
|------------|-------------------|---------------------|------------------------------------|---------|----------------------|
| ไม่มี      | 282               | 25.72               | 4.08557                            | - 0.763 | 0.446                |
| มี         | 20                | 26.45               | 4.52449                            |         |                      |
| รวม        | 302               | 25.77               | 4.11190                            |         |                      |

**สมมติฐานที่ 8** ชุมชนที่มีรายได้ครัวเรือนต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครัวเรือนกับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ค่า  $p = 0.109$  และ Sig. (2 – tailed) = 0.059 (> 0.05) หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ครัวเรือนต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 8 (รายละเอียดคังตารางที่ 4.4.8)

ตารางที่ 4.4.8 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของชุมชนต่อรายได้ครัวเรือน

| ตัวแปรอิสระ     | จำนวนตัวอย่าง | ความรู้ความเข้าใจ         |                   |
|-----------------|---------------|---------------------------|-------------------|
|                 |               | สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(p) | Sig. (2 – tailed) |
| รายได้ครัวเรือน | 302           | 0.109                     | 0.059             |

**สมมติฐานที่ 9** ชุมชนที่มีรูปแบบการเข้าฟาร์มต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรูปแบบการเข้าฟาร์มแบบย้ายภูมิลำเนาเข้ามาตั้งรกรากในของตำบลหนองป่าครั่งตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (คะแนนเฉลี่ย 27.29) มีระดับความรู้ความเข้าใจสูงสุด รองลงมา คือ ย้ายภูมิลำเนาเข้ามาตั้งรกรากในของตำบลหนองป่าครั่งภายใน 1-5 ปี (คะแนนเฉลี่ย 26.95) และ ประชากรดั้งเดิมของตำบลหนองป่าครั่ง(คะแนนเฉลี่ย 25.02) ตามลำดับ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเข้าฟาร์มกับระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยสถิติการวิเคราะห์ทางเดียว (F – test; One – way Analysis of Variance) พบว่า ค่า  $F = 7.450$  และ  $p - value = 0.000$  (< 0.05) หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี



รูปแบบการเข้าฟาร์มต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการทดสอบภายหลัง (post hoc test) พบว่า ชุมชนที่มีรูปแบบการเข้าฟาร์มแบบย้ายภูมิลำเนาเข้ามาตั้งรกรากในของตำบลหนองป่าครั่งตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จะมีระดับค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าชุมชนที่มีรูปแบบการเข้าฟาร์มทุกรูปแบบจึงยอมรับสมมติฐานที่ 9 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.4.9 และตารางที่ 4.4.9.1)

ตารางที่ 4.4.9 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่มีต่อรูปแบบการเข้าฟาร์มที่ต่างกัน

| รูปแบบการเข้าฟาร์ม                                                   | ค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความเข้าใจ (คะแนน) |     |         |       |             |
|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----|---------|-------|-------------|
| เป็นประชากรดั้งเดิมของตำบลหนองป่าครั่ง                               | 25.02                                   |     |         |       |             |
| ย้ายภูมิลำเนาเข้ามาตั้งรกรากในของตำบลหนองป่าครั่งภายใน 1-5 ปี        | 26.95                                   |     |         |       |             |
| ย้ายภูมิลำเนาเข้ามาตั้งรกรากในของตำบลหนองป่าครั่งภายใน 6-10 ปี       | 24.61                                   |     |         |       |             |
| ย้ายภูมิลำเนาเข้ามาตั้งรกรากในของตำบลหนองป่าครั่งตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป | 27.29                                   |     |         |       |             |
| การทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว                  |                                         |     |         |       |             |
| อาชีพหลัก                                                            | Sum of                                  | df  | Mean    | F     | Sig.        |
|                                                                      | Squares                                 |     | Square  |       | (p – value) |
| ระหว่างกลุ่ม                                                         | 355.084                                 | 3   | 118.361 | 7.450 | 0.000       |
| ภายในกลุ่ม                                                           | 4734.151                                | 298 | 15.886  |       |             |
| รวม                                                                  | 5089.235                                | 301 |         |       |             |

ตารางที่ 4.4.9.1 การทดสอบภายหลัง (Post Hoc Tests) ของระดับความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่มีอาชีพหลักต่างกัน

| (I) รูปแบบการเข้าพำนักรักษาในตำบลหนองป่าครั่ง | (J) รูปแบบการเข้าพำนักรักษาในตำบลหนองป่าครั่ง | Mean Difference (I-J) | Std. Error | Sig. |
|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------|-----------------------|------------|------|
| เป็นประชากรดั้งเดิมของตำบล                    | ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 1 - 5 ปี            | -1.92674 <sup>*</sup> | .94164     | .042 |
|                                               | ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 6 - 10 ปี           | .41456                | .88492     | .640 |
|                                               | ย้ายมาตั้งรกรากมากกว่า 10 ปีขึ้นไป            | -2.26410 <sup>*</sup> | .52437     | .000 |
| ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 1 - 5 ปี            | เป็นประชากรดั้งเดิมของตำบล                    | 1.92674 <sup>*</sup>  | .94164     | .042 |
|                                               | ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 6 - 10 ปี           | 2.34130               | 1.21862    | .056 |
|                                               | ย้ายมาตั้งรกรากมากกว่า 10 ปีขึ้นไป            | -.33736               | .98839     | .733 |
| ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 6 - 10 ปี           | เป็นประชากรดั้งเดิมของตำบล                    | -.41456               | .88492     | .640 |
|                                               | ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 1 - 5 ปี            | -2.34130              | 1.21862    | .056 |
|                                               | ย้ายมาตั้งรกรากมากกว่า 10 ปีขึ้นไป            | -2.67866 <sup>*</sup> | .93451     | .004 |
| ย้ายมาตั้งรกรากมากกว่า 10 ปีขึ้นไป            | เป็นประชากรดั้งเดิมของตำบล                    | 2.26410 <sup>*</sup>  | .52437     | .000 |
|                                               | ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 1 - 5 ปี            | .33736                | .98839     | .733 |
|                                               | ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 6 - 10 ปี           | 2.67866 <sup>*</sup>  | .93451     | .004 |

\*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**สมมติฐานที่ 10** ชุมชนที่มีเงินออมครัวเรือนแตกต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออมครัวเรือน(คะแนนเฉลี่ย 26.72) มีระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีเงินออมครัวเรือน (คะแนนเฉลี่ย 23.74)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีเงินออมครัวเรือนกับระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยสถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t – test) พบว่า  $t = -5.319$  และ  $\text{Sig. (2 – tailed)} = 0.000 (< 0.05)$  หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออมครัวเรือนต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 10 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.4.10)

**ตารางที่ 4.4.10** ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนค่อเงินออมครัวเรือนที่ต่างกัน

| เงินออม<br>ครัวเรือน | จำนวน<br>ตัวอย่าง | ค่าเฉลี่ย<br>(Mean) | ส่วนเบี่ยงเบน<br>มาตรฐาน<br>(S.D.) | t       | Sig.<br>(2 – tailed) |
|----------------------|-------------------|---------------------|------------------------------------|---------|----------------------|
| ไม่มี                | 96                | 23.74               | 5.03304                            | - 5.319 | 0.000                |
| มี                   | 206               | 26.72               | 3.20188                            |         |                      |
| รวม                  | 302               | 25.77               | 4.11190                            |         |                      |

สมมติฐานที่ 11 ชุมชนที่มีหนี้สินครัวเรือนแตกต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีหนี้สินครัวเรือน (คะแนนเฉลี่ย 26.60) มีระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีหนี้สินครัวเรือน (คะแนนเฉลี่ย 24.32)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีหนี้สินครัวเรือนกับระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยสถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ( $t$ -test) พบว่า  $t = -4.174$  และ  $\text{Sig. (2 - tailed)} = 0.000 (> 0.05)$  หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีหนี้สินครัวเรือนต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 11 (รายละเอียดตารางที่ 4.4.11)

ตารางที่ 4.4.11 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนต่อหนี้สินครัวเรือนที่ต่างกัน

| หนี้สิน<br>ครัวเรือน | จำนวน<br>ตัวอย่าง | ค่าเฉลี่ย<br>(Mean) | ส่วนเบี่ยงเบน<br>มาตรฐาน<br>(S.D.) | t       | Sig.<br>(2 - tailed) |
|----------------------|-------------------|---------------------|------------------------------------|---------|----------------------|
| ไม่มี                | 110               | 24.32               | 5.28792                            | - 4.174 | 0.000                |
| มี                   | 192               | 26.60               | 2.96217                            |         |                      |
| รวม                  | 302               | 25.77               | 4.11190                            |         |                      |

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลลักษณะครัวเรือน กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานในทะเบียนบ้าน รายได้หลัก อาชีพหลัก อาชีพเสริม และข้อมูลลักษณะครัวเรือน ได้แก่ รายได้ครัวเรือน รูปแบบการพำนัก การออม และภาวะหนี้สิน และกำหนดตัวแปรตามคือความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยทำการ

กำหนดสมมติฐานและทำการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

จากการทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลลักษณะครัวเรือน กับตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน ได้ดังตาราง 4.4.12

ตาราง 4.4.12 สรุปเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระได้แก่ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลลักษณะครัวเรือน กับตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน

| ตัวแปรอิสระ          | ตัวแปรตาม                                              | ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร |                   |
|----------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------|-------------------|
|                      |                                                        | มีความสัมพันธ์            | ไม่มีความสัมพันธ์ |
| เพศ                  | ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง |                           | √                 |
| อายุ                 |                                                        |                           | √                 |
| ระดับการศึกษา        |                                                        | √                         |                   |
| สถานที่ในทะเบียนบ้าน |                                                        |                           | √                 |
| รายได้หลัก           |                                                        |                           | √                 |
| อาชีพหลัก            |                                                        | √                         |                   |
| อาชีพเสริม           |                                                        |                           | √                 |
| รายได้ครัวเรือน      |                                                        |                           | √                 |
| รูปแบบการเข้าพำนักร  |                                                        | √                         |                   |
| เงินออมครัวเรือน     |                                                        | √                         |                   |
| หนี้สินครัวเรือน     |                                                        | √                         |                   |

#### 4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลลักษณะครัวเรือนกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชน

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลลักษณะครัวเรือนกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชน โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานในทะเบียนบ้าน รายได้หลัก อาชีพหลัก อาชีพเสริม และข้อมูลลักษณะครัวเรือน ได้แก่ รายได้ครัวเรือน รูปแบบการพำนัก การออม และภาวะหนี้สิน และกำหนดตัวแปรตามคือ การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชน โดยทำการกำหนดสมมติฐานและทำการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test ; One-way Analysis of Variance) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ และหากพบว่ามีค่าแตกต่างก็จะทำการทดสอบ (Post Hoc Tests) เพื่อหาความต่างระหว่างกลุ่มด้วยการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparisons) ได้ผลการศึกษาเป็นดังนี้

**สมมติฐานที่ 12** ชุมชนที่มีเพศต่างกันจะมีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชาย (คะแนนเฉลี่ย 74.77) มีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต น้อยกว่าเพศหญิง (คะแนนเฉลี่ย 76.14)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้วยสถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t - test) พบว่า  $t = -1.334$  และ  $\text{Sig. (2-tailed)} = 0.183 (> 0.05)$  หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ

ต่างกันมีระดับการประยุคต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 12 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.5.1)

ตารางที่ 4.5.1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนต่อเพศที่ต่างกัน

| เพศ  | จำนวน<br>ตัวอย่าง | ค่าเฉลี่ย<br>(Mean) | ส่วนเบี่ยงเบน<br>มาตรฐาน<br>(S.D.) | t      | Sig.<br>(2 – tailed) |
|------|-------------------|---------------------|------------------------------------|--------|----------------------|
| ชาย  | 120               | 74.77               | 9.14379                            | -1.334 | 0.183                |
| หญิง | 182               | 76.14               | 8.52500                            |        |                      |
| รวม  | 302               |                     |                                    |        |                      |

สมมติฐานที่ 13 ชุมชนที่มีอายุต่างกันจะมีระดับการประยุคต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการประยุคต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ค่า  $p = 0.151$  และ Sig. (2 – tailed) = 0.008 ( $< 0.05$ ) หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีระดับการประยุคต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 13 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.5.2)

ตารางที่ 4.5.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระดับการประยุคต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตต่ออายุ

| ตัวแปรอิสระ | จำนวนตัวอย่าง | การประยุคต์ใช้                |                      |
|-------------|---------------|-------------------------------|----------------------|
|             |               | สัมประสิทธิ์<br>สหสัมพันธ์(p) | Sig.<br>(2 – tailed) |
| อายุ        | 302           | 0.151                         | 0.008                |

สมมติฐานที่ 14 ชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี (คะแนนเฉลี่ย 79.50) มีระดับความรู้ความเข้าใจสูงสุด รองลงมา คือ ระดับการศึกษาปริญญาตรี(คะแนนเฉลี่ย 76.58) ระดับ และระดับการศึกษามัธยมศึกษา (คะแนนเฉลี่ย 76.04) ตามลำดับ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้วยสถิติการวิเคราะห์ทางเดียว (F – test; One – way Analysis of Variance) พบว่า ค่า  $F = 0.866$  และ  $p - value = 0.504$  ( $> 0.05$ ) หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 14 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.5.3)

ตารางที่ 4.5.3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตที่มีต่อระดับการศึกษาที่ต่างกัน

| ระดับการศึกษา                                       | ค่าเฉลี่ยระดับการประยุกต์ใช้ (คะแนน) |     |             |       |                  |
|-----------------------------------------------------|--------------------------------------|-----|-------------|-------|------------------|
| ไม่ได้เรียนหนังสือ                                  | 70.00                                |     |             |       |                  |
| ประถมศึกษา (ป.1-ป.6)                                | 75.23                                |     |             |       |                  |
| มัธยมศึกษา (ม.1-ม.6 / มศ.1-มศ.5)                    | 76.04                                |     |             |       |                  |
| ปวช./ปวส.                                           | 73.62                                |     |             |       |                  |
| ปริญญาตรี                                           | 76.58                                |     |             |       |                  |
| สูงกว่าปริญญาตรี                                    | 79.50                                |     |             |       |                  |
| การทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว |                                      |     |             |       |                  |
| ระดับการศึกษา                                       | Sum of Squares                       | df  | Mean Square | F     | Sig. (p – value) |
| ระหว่างกลุ่ม                                        | 335.231                              | 5   | 67.05       | 0.866 | 0.504            |
| ภายในกลุ่ม                                          | 22905.485                            | 296 | 77.38       |       |                  |
| รวม                                                 | 23240.715                            | 301 |             |       |                  |



**สมมติฐานที่ 15** ชุมชนที่มีสถานในทะเบียนบ้านต่างกันจะมีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานเจ้าบ้านในทะเบียนบ้าน (คะแนนเฉลี่ย 77.80) มีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานผู้อาศัยในทะเบียนบ้าน(คะแนนเฉลี่ย 73.48)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถานในทะเบียนบ้านกับระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้วยสถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t – test) พบว่า  $t = 4.382$  และ  $\text{Sig. (2 – tailed)} = 0.000 (< 0.05)$  หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานในทะเบียนบ้านต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 15 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.5.4)

**ตารางที่ 4.5.4** ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตต่อสถานในทะเบียนบ้านที่ต่างกัน

| สถานในทะเบียนบ้าน | จำนวนตัวอย่าง | ค่าเฉลี่ย (Mean) | ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) | t     | Sig. (2 – tailed) |
|-------------------|---------------|------------------|-----------------------------|-------|-------------------|
| เจ้าบ้าน          | 148           | 77.80            | 9.18958                     | 4.382 | 0.000             |
| ผู้อาศัย          | 154           | 73.48            | 7.84675                     |       |                   |
| รวม               | 302           |                  |                             |       |                   |

สมมติฐานที่ 16 ชุมชนที่มีรายได้ต่างกันจะมีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ค่า  $p = 0.137$  และ Sig. (2 – tailed) = 0.018 (< 0.05) หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกันมีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 16 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.5.5)

ตารางที่ 4.5.5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตต่อรายได้

| ตัวแปรอิสระ | จำนวนตัวอย่าง | การประยุกต์ใช้            |                   |
|-------------|---------------|---------------------------|-------------------|
|             |               | สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(p) | Sig. (2 – tailed) |
| รายได้      | 302           | 0.137                     | 0.018             |

สมมติฐานที่ 17 ชุมชนที่มีอาชีพหลักต่างกันจะมีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพหลักทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ (คะแนนเฉลี่ย 81.50) มีระดับการประยุกต์ใช้สูงสุด รองลงมา คือ อาชีพรับราชการ (คะแนนเฉลี่ย 79.68) และอาชีพ อื่น ๆ เช่น ข้าราชการบำนาญ นักการเมืองท้องถิ่น (คะแนนเฉลี่ย 77.68) ตามลำดับ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง อาชีพหลักกับระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้วยสถิติการวิเคราะห์ทางเดียว (F – test; One – way Analysis of Variance) พบว่า ค่า  $F = 2.176$  และ  $p - value = 0.072 (> 0.05)$  หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพหลักต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 17 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.5.6)

ตารางที่ 4.5.6 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่มีต่ออาชีพที่ต่างกัน

| อาชีพหลัก                                           | ค่าเฉลี่ยระดับการประยุกต์ใช้ (คะแนน) |     |             |       |                  |
|-----------------------------------------------------|--------------------------------------|-----|-------------|-------|------------------|
| ทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์                            | 81.50                                |     |             |       |                  |
| ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว                              | 75.97                                |     |             |       |                  |
| รับจ้าง                                             | 74.61                                |     |             |       |                  |
| รับราชการ                                           | 79.68                                |     |             |       |                  |
| อื่น ๆ (ข้าราชการบำนาญ นักการเมืองท้องถิ่น)         | 77.68                                |     |             |       |                  |
| การทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว |                                      |     |             |       |                  |
| อาชีพหลัก                                           | Sum of Squares                       | df  | Mean Square | F     | Sig. (p – value) |
| ระหว่างกลุ่ม                                        | 661.844                              | 4   | 165.461     | 2.176 | 0.072            |
| ภายในกลุ่ม                                          | 22578.871                            | 297 | 76.023      |       |                  |
| รวม                                                 | 23240.715                            | 301 |             |       |                  |

สมมติฐานที่ 18 ชุมชนที่มีอาชีพเสริมแตกต่างกันจะมีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเสริม(คะแนนเฉลี่ย 79.75) มีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีอาชีพเสริม (คะแนนเฉลี่ย 75.30)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีอาชีพเสริมกับระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้วยสถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t – test) พบว่า  $t = -2.202$  และ  $\text{Sig. (2 – tailed)} = 0.028 (< 0.05)$  หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเสริมต่างกันมีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 18 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.5.7)

ตารางที่ 4.5.7 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชนต่ออาชีพเสริมที่ต่างกัน

| อาชีพเสริม | จำนวน<br>ตัวอย่าง | ค่าเฉลี่ย<br>(Mean) | ส่วนเบี่ยงเบน<br>มาตรฐาน<br>(S.D.) | t      | Sig.<br>(2 – tailed) |
|------------|-------------------|---------------------|------------------------------------|--------|----------------------|
| มี         | 20                | 79.75               | 9.64570                            | -2.202 | 0.028                |
| ไม่มี      | 282               | 75.30               | 8.66608                            |        |                      |
| รวม        | 302               |                     |                                    |        |                      |

สมมติฐานที่ 19 ชุมชนที่มีรายได้อัตราส่วนต่างกันจะมีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้อัตราส่วนกับระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ค่า  $p = 0.124$  และ Sig. (2 – tailed) = 0.032 (< 0.05) หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้อัตราส่วนต่างกันมีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 19 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.5.8)

ตารางที่ 4.5.8 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตต่อรายได้อัตราส่วน

| ตัวแปรอิสระ     | จำนวนตัวอย่าง | ความรู้ความเข้าใจ         |                   |
|-----------------|---------------|---------------------------|-------------------|
|                 |               | สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(p) | Sig. (2 – tailed) |
| รายได้อัตราส่วน | 302           | 0.124                     | 0.032             |

สมมติฐานที่ 20 ชุมชนที่มีรูปแบบการเข้าพำนักร่างต่างกันจะมีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรูปแบบการเข้าพำนักร่างโดยย้ายภูมิลำเนาเข้ามาตั้งรกรากในของตำบลหนองป่าครั่งตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (คะแนนเฉลี่ย 78.04) มีระดับระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต สูงสุด รองลงมา คือ เป็นประชากรดั้งเดิมของตำบลหนองป่าครั่ง (คะแนนเฉลี่ย 75.10) และ ย้ายภูมิลำเนาเข้ามาตั้งรกรากในของตำบลหนองป่าครั่งภายใน 6-10 ปี (คะแนนเฉลี่ย 73.04) ตามลำดับ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเข้าพำนักร่างกับระดับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยสถิติการวิเคราะห์ทางเดียว (F – test; One – way Analysis of Variance) พบว่า ค่า  $F = 4.298$  และ  $p - value = 0.005 (< 0.05)$  หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรูปแบบการเข้าพำนักร่างต่างกันจะมีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการทดสอบภายหลัง (post hoc test) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรูปแบบการเข้าพำนักร่างแบบย้ายภูมิลำเนาเข้ามาตั้งรกรากในของตำบลหนองป่าครั่งตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จะมีระดับค่าเฉลี่ยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าชุมชนที่มีรูปแบบการเข้าพำนักร่างอื่น ๆ ทุกรูปแบบ จึงยอมรับสมมติฐานที่ 20 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.5.9 และ 4.5.9.1 )

ตารางที่ 4.5.9 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชนที่มีต่อรูปแบบการเข้าพำนักร่างที่ต่างกัน

| รูปแบบการเข้าพำนักร่าง                                               | ค่าเฉลี่ยระดับการประยุกต์ใช้ (คะแนน) |
|----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| เป็นประชากรดั้งเดิมของตำบลหนองป่าครั่ง                               | 75.10                                |
| ย้ายภูมิลำเนาเข้ามาตั้งรกรากในของตำบลหนองป่าครั่งภายใน 1-5 ปี        | 72.10                                |
| ย้ายภูมิลำเนาเข้ามาตั้งรกรากในของตำบลหนองป่าครั่งภายใน 6-10 ปี       | 73.04                                |
| ย้ายภูมิลำเนาเข้ามาตั้งรกรากในของตำบลหนองป่าครั่งตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป | 78.04                                |

ตารางที่ 4.5.9(ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชนที่มีต่อรูปแบบการเข้าพำนักรักษาที่ต่างกัน

| การทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว |                   |     |                |       |                     |
|-----------------------------------------------------|-------------------|-----|----------------|-------|---------------------|
| รูปแบบการ<br>เข้าพำนักรักษา                         | Sum of<br>Squares | df  | Mean<br>Square | F     | Sig.<br>(p – value) |
| ระหว่างกลุ่ม                                        | 963.926           | 3   | 321.309        | 4.298 | 0.005               |
| ภายในกลุ่ม                                          | 22276.789         | 298 | 74.754         |       |                     |
| รวม                                                 | 23240.715         | 301 |                |       |                     |

ตารางที่ 4.5.9.1 การทดสอบภายหลัง (post hoc tests) ของระดับความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่มีรูปแบบการเข้าพำนักรักษาที่ต่างกัน

| (I) รูปแบบการเข้าพำนักรักษา        | (J) รูปแบบการเข้าพำนักรักษา         | Mean<br>Difference<br>(I-J) | Std.<br>Error | Sig.  |
|------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------|---------------|-------|
| เป็นประชากรดั้งเดิมของตำบล         | ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 1 - 5 ปี  | 2.99884                     | 2.04263       | 0.143 |
|                                    | ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 6 - 10 ปี | 2.05536                     | 1.91958       | 0.285 |
|                                    | ย้ายมาตั้งรกรากมากกว่า 10 ปีขึ้นไป  | -2.95863                    | 1.13748       | 0.010 |
| ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 1 - 5 ปี | เป็นประชากรดั้งเดิมของตำบล          | -2.99884                    | 2.04263       | 0.143 |
|                                    | ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 6 - 10 ปี | -.94348                     | 2.64346       | 0.721 |
|                                    | ย้ายมาตั้งรกรากมากกว่า 10 ปีขึ้นไป  | -5.95747                    | 2.14405       | 0.006 |

ตารางที่ 4.5.9.1(ต่อ) การทดสอบภายหลัง (post hoc tests) ของระดับความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่มีรูปแบบการเข้าพำนักร่างต่างกัน

| (I) รูปแบบการเข้าพำนัก              | (J) รูปแบบการเข้าพำนัก              | Mean Difference (I-J) | Std. Error | Sig.  |
|-------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------|------------|-------|
| ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 6 - 10 ปี | เป็นประชากรดั้งเดิมของตำบล          | -2.05536              | 1.91958    | 0.285 |
|                                     | ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 1 - 5 ปี  | .94348                | 2.64346    | 0.721 |
|                                     | ย้ายมาตั้งรกรากมากกว่า 10 ปีขึ้นไป  | -5.01399 <sup>*</sup> | 2.02717    | 0.014 |
| ย้ายมาตั้งรกรากมากกว่า 10 ปีขึ้นไป  | เป็นประชากรดั้งเดิมของตำบล          | 2.95863 <sup>*</sup>  | 1.13748    | 0.010 |
|                                     | ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 1 - 5 ปี  | 5.95747 <sup>*</sup>  | 2.14405    | 0.006 |
|                                     | ย้ายเข้ามาตั้งรกราก ภายใน 6 - 10 ปี | 5.01399 <sup>*</sup>  | 2.02717    | 0.014 |



สมมติฐานที่ 21 ชุมชนที่มีเงินออมครัวเรือนแตกต่างกันจะมีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออมครัวเรือน(คะแนนเฉลี่ย 76.06) มีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีเงินออมครัวเรือน (คะแนนเฉลี่ย 74.59)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีเงินออมครัวเรือนกับระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้วยสถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t – test) พบว่า  $t = -1.355$  และ  $\text{Sig. (2 – tailed)} = 0.176 (> 0.05)$  หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออมครัวเรือนต่างกันมีระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 21 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.5.10)

ตารางที่ 4.5.10 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชนต่อเงินออมครัวเรือนที่ต่างกัน

| เงินออม<br>ครัวเรือน | จำนวน<br>ตัวอย่าง | ค่าเฉลี่ย<br>(Mean) | ส่วนเบี่ยงเบน<br>มาตรฐาน<br>(S.D.) | t      | Sig.<br>(2 – tailed) |
|----------------------|-------------------|---------------------|------------------------------------|--------|----------------------|
| มี                   | 206               | 76.06               | 8.71897                            | -1.355 | 0.176                |
| ไม่มี                | 96                | 74.59               | 8.89421                            |        |                      |
| รวม                  | 302               |                     |                                    |        |                      |

สมมติฐานที่ 22 ชุมชนที่มีหนี้สินครัวเรือนแตกต่างกันจะมีระดับการประยุต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีหนี้สินครัวเรือน(คะแนนเฉลี่ย 75.41) มีระดับการประยุต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีหนี้สินครัวเรือน (คะแนนเฉลี่ย 75.93)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีหนี้สินครัวเรือนกับระดับการประยุต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้วยสถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t – test) พบว่า  $t = 0.495$  และ  $\text{Sig. (2 – tailed)} = 0.621$  ( $> 0.05$ ) หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีหนี้สินครัวเรือนต่างกันมีระดับการประยุต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 22 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.5.11)

ตารางที่ 4.5.11 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการประยุต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชนต่อหนี้สินครัวเรือนที่ต่างกัน

| หนี้สิน<br>ครัวเรือน | จำนวน<br>ตัวอย่าง | ค่าเฉลี่ย<br>(Mean) | ส่วนเบี่ยงเบน<br>มาตรฐาน<br>(S.D.) | t     | Sig.<br>(2 – tailed) |
|----------------------|-------------------|---------------------|------------------------------------|-------|----------------------|
| มี                   | 192               | 75.41               | 8.76342                            | 0.495 | 0.621                |
| ไม่มี                | 110               | 75.93               | 8.85843                            |       |                      |
| รวม                  | 302               |                     |                                    |       |                      |

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลลักษณะครัวเรือน กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชน โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานในทะเบียนบ้าน รายได้หลัก อาชีพหลัก อาชีพเสริม และข้อมูลลักษณะครัวเรือน ได้แก่ รายได้ครัวเรือน รูปแบบการพำนัก การออม และภาวะหนี้สิน และกำหนดตัวแปรตามคือการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชน โดยทำการกำหนดสมมติฐานและทำการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

จากการทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลลักษณะครัวเรือน กับตัวแปรตาม ได้แก่การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชน ได้ดังตาราง 4.4.12

ตาราง 4.5.12 สรุปเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระได้แก่ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลลักษณะครัวเรือน กับตัวแปรตาม ได้แก่การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน

| ตัวแปรอิสระ       | ตัวแปรตาม                                                          | ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร |                   |
|-------------------|--------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------------------|
|                   |                                                                    | มีความสัมพันธ์            | ไม่มีความสัมพันธ์ |
| เพศ               | การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชน |                           | √                 |
| อายุ              |                                                                    | √                         |                   |
| ระดับการศึกษา     |                                                                    |                           | √                 |
| สถานในทะเบียนบ้าน |                                                                    | √                         |                   |
| รายได้หลัก        |                                                                    | √                         |                   |
| อาชีพหลัก         |                                                                    |                           | √                 |
| อาชีพเสริม        |                                                                    | √                         |                   |
| รายได้ครัวเรือน   |                                                                    | √                         |                   |
| รูปแบบการพำนัก    |                                                                    | √                         |                   |
| เงินออมครัวเรือน  |                                                                    |                           | √                 |
| หนี้สินครัวเรือน  |                                                                    |                           | √                 |

#### 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชน

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชน โดยทำการกำหนดสมมติฐานและทำการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ตัวแปรเชิงกลุ่ม 2 ตัวแปรโดยใช้สถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงกลุ่ม เพียร์สัน โคลสแควร์ (Pearson Correlations) ดังนี้

สมมติฐานที่ 23 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชน ขึ้นกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน

ผลการทดสอบ ได้ค่า Pearson Correlation = 0.023 และ Sig. (2-tailed) = 0.688 ( $> 0.05$ ) หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชนไม่ขึ้นกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 23 (รายละเอียดดังตารางที่ 4.6.1)

ตารางที่ 4.6.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของชุมชน

| Correlations      |                     |                |                   |
|-------------------|---------------------|----------------|-------------------|
|                   |                     | การประยุกต์ใช้ | ความรู้ความเข้าใจ |
| การประยุกต์ใช้    | Pearson Correlation | 1              | 0.023             |
|                   | Sig. (2-tailed)     |                | 0.688             |
|                   | N                   | 302            | 302               |
| ความรู้ความเข้าใจ | Pearson Correlation | 0.023          | 1                 |
|                   | Sig. (2-tailed)     | 0.688          |                   |
|                   | N                   | 302            | 302               |